

Ügyszám: FFAFO_2019/570-12
Ügyintéző: Tóbiás Tamás
Telefon: +36 1 459 7760
E-mail: tobiast@mekh.hu

HATÁROZAT SZÁMA: H2192/2019.

Tárgy: *A beregdaróci rendszer-összekötési pontra vonatkozó kapacitásaukciós korlátozás*

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (székhely: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52.; a továbbiakban: Hivatal) a fenti tárgyban és számon hivatalból indult eljárásban meghozta a következő

HATÁROZATOT.

Az FGSZ Földgázszállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság (székhely: 8600 Siófok, Tanácsház utca 5., cégjegyzékszám: 14-10-300230, adószám: 12543331-2-14., működési engedély szám: 630/2012.; a továbbiakban: **FGSZ Zrt., Engedélyes**) **mint szállítási rendszerüzemeltető a beregdaróci rendszer-összekötési pontra** [Beregdaróc 1400 (UA>HU) (21Z000000000139O) és Beregdaróc 800 (HU>UA) (21Z000000000270Q)] **vonatkozóan az alábbiak szerint kínálhat fel szabad kapacitást lekötésre a Kapacitáslekötési Platformon az éves, negyedéves és havi kapacitásaukciókon:**

- I. Egy rendszerhasználó legfeljebb a felkínált kapacitások 75%-ára tehet jogszerűen ajánlatot a 2019/2020 és 2020/2021 gázévre vonatkozóan.
- II. Az I. pontban megfogalmazott korlátozást első alkalommal a 2019. augusztus 5. napján megrendezésre kerülő negyedéves kapacitásaukción kell alkalmazni.
- III. Az Engedélyes az I. pont szerint lefolytatott kapacitásaukciókról – azok lezárását követő 15 napon belül – köteles jelentést küldeni a Hivatal részére az aukció részletes lefolyásáról a résztvevő rendszerhasználók megnevezésével, az aukció részfolyamataiban beadott ajánlataikkal, azok valamennyi adatával az aukciós folyamat időrendjében.

A Hivatal felhívja az Engedélyes figyelmét, hogy a jelen határozatban foglaltak teljesítésének elmaradása esetén a Hivatal a *földgázellátásról* szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 119. § szerinti jogkövetkezményeket alkalmazhatja, így bírság kiszabásával is élhet.

Az Engedélyest igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség nem terheli, mivel az eljárás hivatalból indult. A Hivatalnak egyéb eljárási költség megtérítéséről döntenie nem kellett, az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

A határozat ellen közigazgatási pernek van helye a közléstől számított 30 (harminc) napon belül, a keresetet a Fővárosi Törvényszéknek címezve - az elektronikus ügyintézés szabályai szerint - a Hivatalhoz kell benyújtani. A keresetnek a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevelében kérheti.

A Hivatal a véglegessé vált határozatát a honlapján közzé teszi.

INDOKOLÁS

Az elmúlt időszakban több olyan kapacitásaukcióra is sor került, amelyek során nem sikerült hatékonyanallokálni a határkeresztező kapacitásokat. Annak ellenére, hogy a felkínált kapacitásokat meghaladó vételi ajánlat érkezett be az aukció első ajánlattételi fordulójában, a felkínált kapacitásoknak csak töredéke került kiosztásra gyakran magas aukciós prémium mellett.

A Hivatal megvizsgálta ezeket a kapacitásaukciókat és megállapította, hogy a szokatlan piaci kimenet összefüggésben állhatott egyes piaci szereplők ajánlatadási stratégiájával. Ezek a szereplők a felkínált kapacitások közel teljes mértékére adtak be ajánlatot mindaddig, amíg a fordulónként emelkedő árak miatt több ajánlattevő ki nem szállt az aukcióból. Majd az érintett cégek kapacitáslekötés nélkül léptek ki az aukciós folyamatból.

Mivel ezekben az esetekben felmerül a piaci manipuláció gyanúja, a Hivatal a GET 61/G. § (1) bekezdésének c) pontja alapján nagykereskedelmi piacfelügyeleti eljárást indított a *nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról* szóló, 2011. október 25-i 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: **REMIT**) 5. cikke szerinti piaci manipulációra és a piaci manipuláció megkísérlésére vonatkozó tilalom megsértésének a vizsgálatára.

A Hivatal ezzel párhuzamosan preventív eszközökkel is korlátozni kívánja a hasonló esetek előfordulását. A *földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 984/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről* szóló, 2017. március 16-i 2017/459/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: **CAM NC**) 2. cikkének (6) bekezdése alapján „az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén lévő piacok lezárásának elkerülése érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően – dönthetnek úgy, hogy arányos intézkedésekkel korlátozzák annak lehetőségét, hogy egyetlen rendszerhasználó aránytalanul magas ajánlatokat tegyen a kapacitásokra a tagállamon belüli rendszer-összekötési pontokon.”

Mivel a feltárt piaci magatartás akadályozza a többi rendszerhasználónak a fundamentumok alapján indokolt áron történő hozzáférését a határkeresztező kapacitásokhoz, az piaclezárásnak minősül.

A Hivatal a CAM NC 2. cikkének (6) bekezdése alapján nyilvános konzultációt hirdetett arról, hogy a beregdaróci rendszer-összekötési ponton korlátozza az egy rendszerhasználó által lekötött kapacitások maximális nagyságát.

A korlátozás mértékének és módjának meghatározása során a Hivatal figyelembe vette az arányosság elvét és az egyszerű technikai alkalmazhatóság követelményét. Szimulációkat végzett arra vonatkozóan, hogy a korábbi aukciókon milyen kimenetek alakultak volna ki akkor, ha a korlátozás már érvényben lett volna. E vizsgálatok eredményei alapján a 75%-os korlátozás várhatóan nem korlátozza szükségtelen mértékben a valós szállítási igények teljesíthetőségét, miközben növeli a kereskedelmi szándékkal nem alátámasztott igények beadásával együtt járó pénzügyi kockázatokat.

A konzultációs folyamatban a Hivatalhoz 6 vélemény érkezett be. A konzultációban véleményt adó piaci szereplők egyetértettek abban, hogy a határkeresztező kapacitásaukciók irreguláris kimenetei szükségessé teszik a szabályozói közbeavatkozást.

Egy véleményt adó cég elegendőnek ítélte, ha a helyzetet piacfelügyeleti eljárás keretében kezeli a Hivatal, míg a többiek szerint a piaci manipuláció ex post vizsgálatán túl preventív intézkedés meghozatala is indokolt. Egy cég megfelelőnek értékelte a korlátozás mértékét és a lefedett termékek körét, egy másik kisebb mértékű (90%-os) korlátozást is elégségesnek ítélte, míg egy hozzászóló a javaslatnál szigorúbb, 49,99%-os korlátozást tartott indokoltnak. Két hozzászóló szükségesnek tekintette az intézkedést további határkeresztező pontokra történő kiterjesztését, egy véleményben pedig a termékek körének bővítése szerepelt. Egy hozzászóló alternatív kapacitáskiosztásra tett javaslatot, ami nagyobb mértékben növelte volna a piaci manipuláció pénzügyi kockázatait, ami azonban nem felelt meg a CAM NC-ben kötelezően előírt eljárásoknak. A Hivatal a döntésében az aukciós platform üzemeltetőjének az implementációval kapcsolatos korlátait figyelembe vette.

A Hivatal a CAM NC 8. cikke és a GET 127. § f) pontja alapján piacfelügyeleti tevékenysége során figyelemmel kíséri a földgázpiaci verseny jellemzőit, piacelemzést és hatósági ellenőrzést végez, a 127. § o) pont ob) alpontja alapján a folyamatos és biztonságos földgázellátás fenntartása érdekében folyamatosan ellenőrzi az együttműködő földgázrendszer kapacitásában beálló változásokat.

A GET 126. § b), d), i) és l) pontjai alapján a Hivatal feladata a hatékony és fenntartható földgázpiaci verseny előmozdítása, az ellátás biztonságának megőrzése és a felhasználói érdekek védelmének elősegítése a saját nemzeti piac hatékony működése révén.

A Hivatal a fentiek szerint a GET 127. § e) pontja alapján – mint a CAM NC rendelet szerint nevesített nemzeti szabályozó hatóság – ellenőrzi a szállítási rendszerüzemeltető kapacitás aukcióval összefüggő feladatait, a GET-ben, a végrehajtására kiadott külön jogszabályokban, az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzatban, a Kapacitáslekötési Platform Szabályzatban, a Hivatal határozataiban és az Engedélyes üzletszabályzatában meghatározott kötelezettségek betartását.

A Hivatal a fentiek alapján eljárva a CAM NC 2. cikk (6) bekezdése alapján – a konzultáció lezárulását követően a beérkezett véleményeket is figyelembe véve – hozta meg a jelen határozat rendelkező részében foglalt döntését. A korlátozás két gázévnnyi időtartamra szól, mivel a folyamatban lévő új határkeresztező kapacitások folyamatban lévő megvalósítása jelentősen változtathatja a beregdaróci kapacitások iránti keresletet, ami indokoltá teszi a korlátozás felülvizsgálatát a 2020/2021 gázév végén.

A Hivatal a jövőben is vizsgálni fogja a kapacitásaukciók lefolyását. Amennyiben indokoltnak látja a korlátozás szigorítása mellett is dönthet.

Jelen határozatát a Hivatal a CAM NC 2. cikk (6) bekezdése, a GET 2. § (1) bekezdés f) pontja, 126. § b), d), e), i), és l) pontjai, a 127. § e) és f) pontja, az o) pont ob) alpontja, továbbá az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 80. § (1) és a 81. § (1) bekezdése és a 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az irányadó ügyintézési határidőn belül hozta meg.

A Hivatal feladat- és hatáskörét a *Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról* szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: **MEKH Tv.**) 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a GET 127. § e), f) és s) pontjai, valamint o) pontjának ob) alpontja, illetékességét a *központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról* szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja és 1. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a MEKH Tv. 1. § határozza meg. Az eljárás speciális szabályait a GET és MEKH Tv. tartalmazza.

Az eljárási költségről az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a 124-130. §-ai alapján kellett rendelkezni.

A Hivatal a határozatban foglaltak végrehajtásának elmulasztása esetén alkalmazandó jogkövetkezményekről, a bírságról a GET 119. § (1) bekezdés b) pontja alapján adott tájékoztatást. A bírság mértékéről a *földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény rendelkezéseinek végrehajtásáról* szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet 132. § (3) bekezdése rendelkezik, továbbá az (5) bekezdés alapján a bírság összege az árképzésnél költségnövelő tényezőként nem vehető figyelembe.

A jogorvoslat igénybevételevel kapcsolatos tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén alapul. Az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja a Hivatal döntésével szemben kizárja a fellebbezést, az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja a közigazgatási per megindításának lehetőségét. A perindítás határideje a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 39. § (1) bekezdésén, a közigazgatási cselekmény keresetlevél benyújtásától függetlenül történő hatályosulása a Kp. 39. § (6) bekezdésén alapszik. A Hivatal a tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése alapján adta meg.

A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per eljárás illetékének mértékét az *illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: **Itv.**) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg, az illetékfeljegyzési jogot az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja biztosítja.

A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése és 85. § (5) bekezdése alapján a közlés napján véglegessé válik. A véglegessé vált, záradékkal ellátott határozatot GET 127. § v) pontja alapján a Hivatal a honlapján közzé teszi. Az Engedélyes a határozatról hiteles másolatot kérhet.

dr. Dorkota Lajos
elnök
névében és megbízásából:

Dr. Grabner Péter
energetikáért felelős elnökhelyettes

Kapják a hivatali kapuról a cégkapura küldve elektronikusan:

FGSZ Zrt.
Hivatal